

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף קכ"ז
Some of the topics we will learn about include.

A טומטום is one whose gender is hidden and unknown and is Halachically considered a ספק איש ספק אשה

Several Halachos that pertain to

טומטום שנקרע ונמצא זכר

אינו נוטל פי שנים

A טומטום, who was opened and found to be a male, does not get פי שנים, the double portion of a firstborn son.

The Halachah of

כותבין הרשאה זה לזה

If there was a ספק between two sons which one is the true בכור, they can together collect פי שנים from the other brothers as follows:

One brother writes a document of authorization to the other brother, and he collects the additional portion for either one of them from the other brothers.

A

טומטום

טומטום שנקרע ונמצא זכר
אינו נוטל פי שנים

כותבין הרשאה זה לזה

B The Machlokes רבי יהודה וחכמים regarding the Drashah of the word

יכיר

יכירנו לאחרים

A person is believed to identify one of his sons as the firstborn.

רבי יהודה holds this refers to

אפילו במקום חזקה

Even where there is an established חזקה that another son is the בכור, the father is still believed to say בני בכור.

While the חכמים hold this refers to

בצריך הכירא

Only where there was no חזקה, where it is unknown which son is the firstborn, only then is the father believed to say זה בני בכור.

However, where there is an established חזקה for another son, the father is not believed.

The Halachah of חכמים is needed only for assets that the father could not bequeath to this son as a gift.

B

יכיר

יכירנו לאחרים

רבי יהודה
אפילו במקום חזקה

חכמים
בצריך הכירא

1 So let's review ...

אמור רבי אמי
טומטום שנקרע ונמצא זכר
אינו נוטל פי שנים

A טומטום who was opened and found to be a male, even if he was the firstborn of his father, he is not eligible to receive a double portion in his father's estate, because the Pasuk states

והיה הבן הבכור לשניאה
עד שיהא בן משעת הויה

A בכור receives פי שנים only if his gender was known at the time of birth.

The Gemara proceeds with several other Halachos that do not apply to

טומטום שנקרע ונמצא זכר

2.

אף אינו נידון כבן סורר ומורה

If he rebelled against his father and mother, he does not become a סורר ומורה

בן סורר ומורה

Because the Pasuk there states

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה

עד שיהא בן משעת הויה

One becomes a סורר ומורה בן only if his gender was known at the time of birth.

1

אמר רבי אמי

**טומטום שנקרע ונמצא זכר
אינו נוטל פי שנים**

A טומטום who was opened and found to be a male, even if he was the firstborn of his father, he is not eligible to receive a double portion,

because the Pasuk states

והיה הבן הבכור לשניאה

עד ליבא בן משעת הויה

A בכור receives פי שנים only if his gender was known at the time of birth.

2

אף אינו נידון כבן סורר ומורה

If he rebelled against his father and mother, he does not become a סורר ומורה

בן סורר ומורה

Because the Pasuk states

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה

עד ליבא בן משעת הויה

One becomes a סורר ומורה בן only if his gender was known at the time of birth.

2

3.

אף אינו ממעט חלק בכורה

If he was not the firstborn son, his portion does not minimize the בכור's additional portion which is equivalent to one brother's portion, because the Pasuk states

וילדה לו בנים

עד שיהא בן בשעת לידה

The בכור receives a double portion as per brothers whose gender was known at the time of birth.

As the Rashbam explains

אם נכסי האב ט' מנים

והן שלשה בנים

בכור ופשוט וטומטום

If the father's estate consists of 900 Zuz;

And he had three sons;

A בכור, a regular son and a טומטום;

חולקים הנכסים תחלה לשלשה חלקים

כאילו אין כאן כי אם בכור ופשוט

The estate is initially divided into three portions of 300 Zuz each, two for the בכור and one for the פשוט, and

חלק בכור שלשה מנים

The בכור first gets his additional portion of 300 Zuz, which is equivalent to the portion of the brother the פשוט,

because we do not consider the טומטום. Then,

וחוזרים וחולקים ששה מנים הנותרים

The remaining 600 are divided among all three sons at 200 each.

נמצא הבכור נוטל חמשה

והטומטום ופשוט נוטלים שני מנים

It turns out that the בכור gets a total of 500, while the פשוט and טומטום each get 200.

However, if we were to say that the טומטום does minimize the בכור's portion;

בכור נוטל ארבעה וחצי מנים

פי שנים כנגד כל אחד ואחד

The estate would initially be divided into four portions, 225 each, and the בכור would only get a total of 450, double the portion of one brother.

2

3

אף אינו ממעט חלק בכורה

If he was not the firstborn son his portion does not minimize the בכור's additional portion which is equivalent to one brother's portion,

because the Pasuk states

וילדה לו בנים

צד ליבא בן בלעז אידב

The בכור receives a double portion as per brothers whose gender was known at the time of birth.

As the Rashbam explains

אם נכסי האב ט' מנים

והן שלשה בנים

בכור ופשוט וטומטום

If the father's estate consists of 900 zuz;

And he had three sons;

A בכור, a regular son and a טומטום;

חולקים הנכסים תחלה לשלשה חלקים

כאילו אין כאן כי אם בכור ופשוט

The estate is initially divided into three portions of 300

Zuz each, two for the בכור and one for the פשוט, and

חלק בכור שלשה מנים

The בכור first gets his additional portion of 300 Zuz, which is equivalent to the portion of the brother the פשוט, because we do not consider the טומטום.

Then,

וחוזרים וחולקים ששה מנים הנותרים

The remaining 600 are divided

among all three sons at 200 each.

נמצא הבכור נוטל חמשה

והטומטום ופשוט נוטלים שני מנים

It turns out that the בכור gets a total of 500,

while the פשוט and טומטום each get 200.

However, if we were to say that the טומטום does minimize the בכור's portion;

בכור נוטל ארבעה וחצי מנים

פי שנים כנגד כל אחד ואחד

The estate would initially be divided into four portions,

225 each, and the בכור would only get a total of 450,

double the portion of one brother.

3

4.

The Gemara continues:

אף אינו נימול לשמנה

As the Rashbam adds

לדחות שבת

His מילה does not need to be performed on the eighth day, and therefore may not be performed on Shabbos, because the Pasuk states

אשה כי תזריע וילדה זכר וביום השמיני ימול

עד שיהא זכר משעת לידה

A מילה must be performed the eighth day only if his gender was known at the time of birth.

5.

אף אין אמו טמאה לידה

His mother does not become טמא through his birth, because of the same Pasuk

אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים

עד שיהא זכר משעת לידה

A mother becomes טמא only if the child's gender was known at the time of birth

The Gemara however brings proof otherwise from a Braisa that

אמו טמאה לידה

The mother of a טומטום does become טומאת לידה; apparently, because in this Pasuk we do not Darshen the words זכר וילדה.

And accordingly, it would seem that

נימול לשמנה

His מילה must be performed on the eighth day, even on Shabbos.

However, the Gemara explains, perhaps

תנא ספוקי מספקא ליה

ולחומרא

It's doubtful whether we Darshen the words in this Pasuk. Therefore, we must rule stringently in both cases:

אמו טמאה לידה

And

אינו נימול לשמנה

=====

3

4

אף אינו נימול לשמנה

As the Rashbam adds

לדחות שבת

His מילה does not need to be performed on the eighth day, and therefore may not be performed on Shabbos,

because the Pasuk states

אשה כי תזריע וילדה זכר

וביום השמיני ימול

עד ליבא זכר משעת לידה

A מילה must be performed the eighth day only if his gender was known at the time of birth.

5

אף אין אמו טמאה לידה

His mother does not become טמא through his birth,

because of the same Pasuk

אשה כי תזריע וילדה זכר

וטמאה שבעת ימים

עד ליבא זכר משעת לידה

A mother becomes טמא only if the child's gender was known at the time of birth.

?

אמו טמאה לידה

The mother of a טומטום does become טומאת לידה; apparently, because in this Pasuk we do not Darshen the words זכר וילדה.

And accordingly, it would seem that

נימול לשמנה

His מילה must be performed on the eighth day, even on Shabbos.

However, the Gemara explains,
תנא ספוקי מספקא ליה
ולחומרא

It's doubtful whether we Darshen the words in this Pasuk. Therefore, we must rule stringently in both cases:

אמו טמאה לידה

And

אינו נימול לשמנה

4 The Gemara returns to רב אמי's initial Halachah that טומטום שנקרע ונמצא זכר אינו נוטל פי שנים And cites proof from a Braisa that Darshens the Pasuk והיה הבן הבכור לשנייה וגו' לתת לו פי שנים

The word בן excludes

בן ולא טומטום

A פי שנים does not receive שנקרע

And the word הבכור excludes

בכור ולא ספק

If it was uncertain whether or not HE was the firstborn son, he does not get פי שנים, as in the case of שתי נשים שילדו ב' זכרים במחבא

If two women, married to the same husband, gave birth to two sons while in hiding, and it was not certain which son was born first, it depends:

הוכרו ולבסוף נתערבו

כותבין הרשאה זה לזה

If the בכור was initially identified, and only afterward the two were mixed up, they can together collect פי שנים from the other brothers as follows:

One writes a document of authorization to the other, and he collects the additional portion for either one of them from the other brothers. However,

לא הוכרו

אין כותבין הרשאה זה לזה

If the בכור was never identified, they cannot collect פי שנים even with a הרשאה, because of the Pasuk

בכור ולא ספק

A בכור collects פי שנים only if he was identified as the בכור at the time of birth.

=====

4 טומטום שנקרע ונמצא זכר אינו נוטל פי שנים

והיה הבן
 (ולא טומטום) (ולא ספק)
 הבכור לשנייה וגו'
 לתת לו פי שנים

שתי נשים שילדו ב' זכרים במחבא

If two women, married to the same husband, gave birth to two sons while in hiding, and it was not certain which son was born first:

לא הוכרו
 אין כותבין הרשאה
 זה לזה

If the בכור was never identified, they cannot collect פי שנים even with a הרשאה, because of the Pasuk

בכור - ולא ספק
 A בכור collects פי שנים only if he was identified as the בכור at the time of birth.

הוכרו ולבסוף נתערבו
 כותבין הרשאה
 זה לזה

If the בכור was initially identified, and only afterward the two were mixed up, they can together collect פי שנים from the other brothers as follows:

One writes a document of authorization to the other, and he collects the additional portion for either one of them from the other brothers.

5 The Gemara returns to the Halachah that was mentioned in the previous Daf regarding the father's ability to identify one of his sons as the firstborn, and cites a Braisa in which there is the following Machlokes:

The Pasuk reads as follows:

כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים

The word יכיר teaches

יכירנו לאחרים

He shall make him known to others.

מכאן א"ר יהודה

נאמן אדם לומר

זה בני בכור

Even in the case mentioned in a later Braisa;

היו מוחזקין בו שהוא בכור

ואמר אביו על אחר שהוא בכור

נאמן

The father is believed to identify one of his sons as the

בכור

Ⓢ אפילו במקום חזקה Ⓢ

Even where another son was known as the בכור;

וחכמים אומרים

אינו נאמן

The father is not believed in this case.

As the later Braisa states

היו מוחזקין בו שאינו בכור

ואמר אביו בכור הוא

אינו נאמן

The father is not believed to say that one son is the בכור

where there was an established חזקה that another son was

the בכור.

And according to the חכמים the word יכיר refers to

בצריך הכירא

The father is believed to identify one son as the בכור only

where there is no חזקה; it is unknown which son is the

firstborn.

5 כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים

יכירנו לאחרים

He shall make him known to others.

מכאן א"ר יהודה

נאמן אדם לומר

זה בני בכור

Even in the case mentioned in a later Braisa;

היו מוחזקין בו שהוא בכור

ואמר אביו על אחר שהוא בכור

נאמן

The father is believed to identify one of his sons

as the בכור

אפילו במקום חזקה

Even where another son was known as the בכור;

וחכמים אומרים

אינו נאמן

The father is not believed in this case.

As the later Braisa states

היו מוחזקין בו שאינו בכור

ואמר אביו בכור הוא

אינו נאמן

The father is not believed to say that one son is the בכור

where there was an established חזקה

that another son was the בכור.

כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים

בצריך הכירא

The father is believed to identify one son as the בכור

only where there is no חזקה;

it is unknown which son is the firstborn.

6 And the Gemara elaborates that according to the חכמים, regarding the assets that the father currently owns, the Pasuk of יכיר is not needed, because דאי בעי מיתבא ליה מתנה מי לא יהבי ליה Since the father now has the authority to give his son these assets as a gift, he is therefore believed that his son inherits these assets as a בכור. But rather בנכסים שנפלו לאחר מיכן Regarding the assets that the father later acquires, the Pasuk is needed, because אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם The father cannot make a transaction now, to take effect later when he acquires these assets. Therefore there is no מיגו.

However, according to רבי מאיר who holds אדם מקנה דבר שלא בא לעולם One can make a transaction now to take effect later; The Pasuk is needed only for נסכים שנפלו לו כשהוא גוסס The assets the father will acquire while on his deathbed, because as the Rashbam explains; דהא אפילו בשעה שבאו לידו אין יכול להקנותן וכ"ש מקודם לכן Since he cannot make the transaction of the gift at the time he acquires these assets because he's a גוסס, he cannot make this transaction now either even according to R' Meir; and therefore there is no מיגו.

6 **כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים**

חלוקה

Regarding the asset the father currently owns, the Pasuk of יכיר is not needed, because

דאי בעי מיתבא ליה מתנה מי לא יהבי ליה

Since the father now has the authority to give his son these assets as a gift, he is therefore believed that his son inherits these assets as a בכור.

But rather regarding the assets that the father later acquires, the Pasuk is needed, because

אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם

The father cannot make a transaction now, to take effect later when he acquires these assets. Therefore there is no מיגו.

רבי מאיר

אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
One can make a transaction now to take effect later;

The Pasuk is needed only for

נסכים שנפלו לו כשהוא גוסס
The assets the father will acquire while on his deathbed,

Because as the Rashbam explains;

דהא אפילו בשעה שבאו לידו אין יכול להקנותן וכ"ש מקודם לכן

Since he cannot make the transaction of the gift at the time he acquires these assets because he's a גוסס, he cannot make this transaction now either even according to R' Meir; and therefore there is no מיגו.

7 The Gemara relates that precisely such a question was brought before שמואל;
 היו מוחזקין בזה שהוא בכור
 ואמר אביו על אחר בכור הוא
 There was an established חזקה that one son was the firstborn and the father identified another son as the firstborn; and
 שמואל מספקא ליה
 אי כרבי יהודה אי כרבנן
 was uncertain whether the Halachah follows the opinion of רבי יהודה or the רבנן, and he therefore ruled;
 כותבין הרשאה זה לזה
 One son writes a document of authorization for the other son, and he collects the additional portion for either of one; but each son alone cannot collect for שנים.
 פי שנים
 =====

7 *Such a question was brought before שמואל;*
היו מוחזקין בזה שהוא בכור
ואמר אביו על אחר בכור הוא
There was an established חזקה that one son was the firstborn and the father identified another son as the firstborn;

שמואל מספקא ליה
אי כרבי יהודה אי כרבנן
was uncertain whether the Halachah follows the opinion of רבי יהודה or the רבנן,

He therefore ruled;
כותבין הרשאה זה לזה
One son writes a document of authorization for the other son, and he collects the additional portion for either of one; but each son alone cannot collect for שנים.

8 The Daf concludes with the following Halachah;
 א"ר יוחנן
 אמר בני הוא
 וחזר ואמר עבדי הוא
 אינו נאמן
 If a person first identified one as his son and then claimed that he is his servant, his second claim is not believed.
 As the Rashbam explains, because
 כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד
 One cannot retract his testimony.
 And we cannot say that it's not a retraction, but an explanation that he is indeed עבדי, but he referred to him earlier as בני because שאוהבו כבנו, because
 דאין דרך האדון לייחס לעבדו ולקריתו בנו
 בשביל שום חיבה
 A person would not call his servant his son even if he loves him very much.

8 *א"ר יוחנן*
אמר בני הוא
וחזר ואמר עבדי הוא
אינו נאמן
If a person first identified one as his son and then claimed that he is his servant, his second claim is not believed.

because
כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד
One cannot retract his testimony.
And we cannot say that it's not a retraction, but an explanation that he is indeed עבדי, but he referred to him earlier as בני because שאוהבו כבנו,
because
דאין דרך האדון לייחס לעבדו ולקריתו בנו
בשביל שום חיבה
A person would not call his servant his son even if he loves him very much.

9 However,
 עבדי הוא
 וחזר ואמר בני הוא
 נאמן
 דמשמש לי כעבדא קאמור
 If he first identified him as his servant and then claimed
 that he is his son, his second claim IS believed.
 As the Rashbam explains, because we CAN say that this
 not a retraction, but an explanation that he is indeed בני,
 but he referred to him earlier as עבדי, because
 לפי שהוא משמשו יותר מודאי
 כאילו הוא עבדו
 He serves him on the level of a servant.

However,
 וחילופיה אבית המכס
 The reverse holds true when paying taxes, because he
 must pay the tax for his servant but not for his son.
 Therefore,
 היה עובר על בית המכס
 ואמר בני הוא
 וחזר ואמר עבדי הוא
 נאמן
 Because it makes sense to say that he's actually עבדי, but
 he told the tax collector that he is בני to be exempt from the
 tax;
 However,
 אמר עבדי הוא
 וחזר ואמר בני הוא
 אינו נאמן
 Because he would not refer to בני as עבדי before the tax
 collector, because that would obligate him in the tax;

9

עבדי הוא
 וחזר ואמר בני הוא
 נאמן
 דמשמש לי כעבדא קאמור
 If he first identified him as his servant
 and then claimed that he is his son,
 his second claim is believed.
 because we can say that this not a retraction,
 but an explanation that he is indeed בני,
 but he referred to him earlier as עבדי, because
 לפי שהוא משמשו יותר מודאי
 כאילו הוא עבדו
 He serves him on the level of a servant.

וחילופיה אבית המכס
 The reverse holds true when paying taxes,
 because he must pay the tax for his servant
 but not for his son.

היה עובר על בית המכס...

אמר עבדי הוא
 וחזר ואמר
 בני הוא
 אינו נאמן

Because he would not
 refer to בני as עבדי
 before the tax collector,
 because that would
 obligate him in the tax.

ואמר בני הוא
 וחזר ואמר
 עבדי הוא
 נאמן

Because it makes sense to
 say that he's actually עבדי,
 but he told the tax collector
 that he is בני to be exempt
 from the tax.